

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(11)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
ขอบเขตของการวิจัย	8
นิยามศัพท์	8
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	11
ผลงานการวิจัยและการศึกษาที่เกี่ยวข้อง	11
วิธีการทางเศรษฐมิติ	28
กรอบแนวคิดการวิจัย	35
สมมติฐานในการวิจัย	36
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล	41
การวิเคราะห์ข้อมูล	42
แบบจำลองที่ใช้ในการวิจัย	45
บทที่ 4 ลักษณะสภาพทั่วไปของพื้นที่ที่ศึกษา	48
ลักษณะพื้นที่ของศูนย์พัฒนาโครงการหลวง	48
ข้อมูลลักษณะสภาพทั่วไปของพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงตัวอย่าง	50

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 ผลการศึกษา	64
ลักษณะสภาพทั่วไปทางสังคมและเศรษฐกิจของราษฎรครัวเรือนตัวอย่าง	64
ความรู้ความเข้าใจด้านความสำคัญของทรัพยากรป่าไม้และความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของครัวเรือนตัวอย่าง	108
การพึงพิงทรัพยากรป่าไม้ของราษฎรในเขตพื้นที่มูลนิธิโครงการหลวง จังหวัดเชียงใหม่	119
ปัจจัยที่มีผลต่อการพึงพิงทรัพยากรป่าไม้ของราษฎรในเขตพื้นที่มูลนิธิโครงการหลวง จังหวัดเชียงใหม่	141
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	168
สรุปผลการวิจัย	168
ข้อเสนอแนะ	171
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	175
ภาคผนวก	182
ภาคผนวก ก ผลการวิเคราะห์การแปลผลการประมาณค่าแบบจำลอง	183
ภาคผนวก ข ตารางการใช้ประโยชน์จากการเก็บหาของป่า	189
ภาคผนวก ค ประวัติมูลนิธิโครงการหลวง	192

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	พื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2504 - พ.ศ. 2547	2
2	พื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2547 แยกเป็นรายภาค	4
3	พื้นที่ศูนย์พัฒนาฯ และพื้นที่ป่าไม้ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของมูลนิธิโครงการหลวง แยกเป็นรายศูนย์	6
4	สมมติฐานการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อโอกาสในการพึ่งพิงทรัพยากรป่าไม้	40
5	ข้อมูลเกี่ยวกับการเก็บจำนวนครัวเรือนตัวอย่าง	42
6	ลักษณะพื้นฐานทั่วไปของหัวหน้าครัวเรือน	65
7	การตั้งถิ่นฐานของหัวหน้าครัวเรือน	66
8	เวลาในการทำการเกษตรของหัวหน้าครัวเรือน	68
9	ลักษณะพื้นฐานทั่วไปของครัวเรือน	69
10	จำนวนสมาชิกวัยแรงงานของครัวเรือน	70
11	ระดับการศึกษาของสมาชิกในครัวเรือน	70
12	อาชีพหลักและอาชีพเสริมของครัวเรือน	71

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
13	ลักษณะบ้านเรือนที่อาศัยของครัวเรือน	72
14	การวางแผนครอบครัวของครัวเรือน	73
15	การรักษาพยาบาลของครัวเรือน	74
16	แหล่งที่มาของข่าวสารที่ได้รับของครัวเรือน	74
17	จำนวนและขนาดที่ดินที่ถือครองของครัวเรือน	76
18	ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ถือครองของครัวเรือน	76
19	ลักษณะการถือครองที่ดินของครัวเรือน	77
20	เอกสารสิทธิ์ครอบครองที่ดินของครัวเรือน	78
21	เขตพื้นที่ที่ถือครองของครัวเรือน	79
22	การใช้ประโยชน์ที่ดินของครัวเรือน	80
23	ความต้องการขยายพื้นที่ทำกินของครัวเรือน	80
24	ความเข้มข้นในการใช้พื้นที่ทำการเกษตรกรรมของครัวเรือนในรอบปี	81
25	ที่มาของแหล่งน้ำที่ใช้ในการเกษตรกรรมและครัวเรือน	81
26	รายได้รวมของครัวเรือนในรอบปี	83

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
27	จำแนกรายได้เฉลี่ยจากอาชีพหลักของครัวเรือน	83
28	แหล่งที่มาของรายได้ในภาคเกษตรกรรมและนอกภาคเกษตรกรรมของครัวเรือน	84
29	รายได้จากการเพาะปลูกของครัวเรือน	86
30	รายได้จากการเลี้ยงสัตว์และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของครัวเรือน	87
31	รายได้จากการรับจ้างในภาคเกษตรกรรมและนอกภาคเกษตรกรรมของครัวเรือน	88
32	รายได้ที่เป็นเงินสดจากการเก็บหาของป่ามาจำหน่ายของครัวเรือน	89
33	ค่าใช้จ่ายรวมของครัวเรือนในรอบปี	90
34	การจำแนกแหล่งที่มาของค่าใช้จ่ายรวมของครัวเรือน	91
35	สรุปรายได้รวม รายจ่ายรวม และรายได้สุทธิของครัวเรือน	92
36	ช่วงรายได้สุทธิของครัวเรือนในรอบปี	92
37	ช่วงหนี้สินรวมของครัวเรือนในรอบปี	93
38	การจำแนกแหล่งที่มาของหนี้สินของครัวเรือน	96
39	ฐานะทางเศรษฐกิจของครัวเรือน	97

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
40	สภาพการดำรงชีวิตในช่วงระยะ 3-5 ปีที่ผ่านมาของครัวเรือน	98
41	การคิดเปลี่ยนแปลงอาชีพของครัวเรือน	98
42	การเป็นสมาชิกกลุ่มองค์กรของครัวเรือน	99
43	ปัญหาที่พบโดยรวมของชุมชน	101
44	ปัญหาด้านการเกษตรกรรมของครัวเรือน	102
45	ความช่วยเหลือที่ต้องการจากภาครัฐของครัวเรือน	104
46	การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของครัวเรือน	105
47	การรับรู้ประโยชน์ที่ได้รับจากป่าไม้ของครัวเรือน	105
48	การรับรู้ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากสัตว์ป่าของครัวเรือน	106
49	ป่าชุมชนของครัวเรือน	107
50	วิธีการรักษาป่าไม้ในชุมชนของครัวเรือน	108
51	ความรู้ความเข้าใจด้านความสำคัญของทรัพยากรป่าไม้ของครัวเรือนในพื้นที่	111
52	ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของครัวเรือนในพื้นที่	117

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
53	ข้อมูลเกี่ยวกับการเก็บหาของป่าของครัวเรือนในรอบปี	120
54	ข้อมูลการซื้อขายของป่าในรอบปีของครัวเรือน	121
55	การพึ่งพิงทรัพยากรป่าไม้ที่เก็บหาของครัวเรือน	121
56	ชนิดของของป่าที่เก็บหาในรอบปีของครัวเรือน	122
57	ปริมาณและมูลค่าของไม้ไผ่ที่เก็บหามาใช้ประโยชน์จากป่าของครัวเรือน	129
58	ปริมาณและมูลค่าของหน่อไม้ที่เก็บหามาใช้ประโยชน์จากป่าของครัวเรือน	129
59	ปริมาณและมูลค่าของเห็ดที่เก็บหามาใช้ประโยชน์จากป่าของครัวเรือน	130
60	ปริมาณและมูลค่าของผลไม้ป่าที่เก็บหามาใช้ประโยชน์จากป่าของครัวเรือน	131
61	ปริมาณและมูลค่าของพืชผักป่าที่เก็บหามาใช้ประโยชน์จากป่าของครัวเรือน	132
62	ปริมาณและมูลค่าของไม้ฟืนที่เก็บหามาใช้ประโยชน์จากป่าของครัวเรือน	132

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
63	ปริมาณและมูลค่าของแมลงและผลิตภัณฑ์ที่ได้จากแมลงที่เก็บหามาใช้ประโยชน์จากป่าของครัวเรือน	133
64	ปริมาณและมูลค่าของสัตว์ป่าที่เก็บหามาใช้ประโยชน์จากป่าของครัวเรือน	133
65	ปริมาณและมูลค่าของสมุนไพรที่เก็บหามาใช้ประโยชน์จากป่าของครัวเรือน	134
66	ปริมาณและมูลค่าของของป่าชนิดอื่นๆ ที่เก็บหามาใช้ประโยชน์จากป่าของครัวเรือน	134
67	มูลค่าของของป่าทั้งหมดที่เก็บหามาใช้ประโยชน์จากป่าของครัวเรือน	135
68	สัดส่วนรายได้จากการเก็บหาของป่าเทียบกับรายได้อื่นๆ ของครัวเรือน	136
69	ปริมาณเฉลี่ยของการพึ่งพิงทรัพยากรป่าไม้จากการเก็บหาของป่าของครัวเรือน	137
70	ช่วงคะแนนระดับการพึ่งพิงทรัพยากรป่าไม้ของครัวเรือน	138
71	ระดับการพึ่งพิงทรัพยากรป่าไม้ของครัวเรือน	139
72	ชนิดของของป่าที่ปลูกของครัวเรือน	140
73	ความคิดเห็นเกี่ยวกับปริมาณการเก็บหาของป่าในปัจจุบันของครัวเรือน	141

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
74	ผลการประมาณแบบจำลองโลจิทของแบบจำลองที่ 1 ของการพึ่งพิง ทรัพยากรป่าไม้ของราษฎรในเขตพื้นที่มูลนิธิโครงการหลวง จังหวัด เชียงใหม่	144
75	ผลการประมาณแบบจำลองโลจิทของแบบจำลองที่ 2 ของการพึ่งพิง ทรัพยากรป่าไม้ของราษฎรในเขตพื้นที่มูลนิธิโครงการหลวง จังหวัด เชียงใหม่	148
76	ค่าพิจารณาของความน่าจะเป็นของครัวเรือนในการพึ่งพิงทรัพยากร ป่าไม้ทั้ง 4 กรณี	153
77	ผลการประเมินความน่าจะเป็นของครัวเรือนในการพึ่งพิงทรัพยากร ป่าไม้	158
78	ผลการประเมินผลกระทบส่วนเพิ่มในการพึ่งพิงทรัพยากรป่าไม้	158
79	ความน่าจะเป็นต่ำสุด และสูงสุดของปัจจัยที่มีผลต่อการพึ่งพิงทรัพยากร ป่าไม้	160
ตารางผนวกที่		
ก1	ผลการประมาณการแบบจำลองโลจิทของแบบจำลองที่ 1	184
ก2	ผลการทดสอบความเชื่อถือได้ของแบบจำลองที่ 1	185
ก3	ผลการประมาณการแบบจำลองโลจิทของแบบจำลองที่ 2	186

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางผนวกที่		หน้า
ก4	ผลการทดสอบความเชื่อถือได้ของแบบจำลองที่ 2	187
ก5	ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Correlations matrix)	188
ข1	ตารางเวลาการใช้ประโยชน์จากการเก็บหาของป่า	190

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual framework)	35
2	ที่ตั้งของศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 37 ศูนย์ในภาคเหนือและพื้นที่ศึกษา ตัวอย่าง	63
3	แสดงการเปรียบเทียบค่าความน่าจะเป็นของการพึงพิงทรัพยากรป่าไม้ของ ราษฎรในพื้นที่ทั้ง 4 กรณี	159